

Gerçekle Kurgu Arasında Rüya Tadında Fotoğraflar

Tıp dünyası onu özellikle "Horlama" alanında yaptığı çalışmalar ile tanıyor. Fakat kendi uzmanlık alanında önemli bir isim olan Mehmet Ömür, oyun tadında yazılmış aşk şiirleri ve gerçekle düş arasında çekilmiş dijital manipüle fotoğrafları ile sanatçı yanını da ortaya koyuyor. Hobi olarak başladığı fotoğrafçılık sanatında yıllar içinde farklı bir bakış açısı yakalayan ve özellikle objektifini İstanbul'a yönelterek, kendi yarattığı dille sanki o şehri yeniden biçimlendiren Prof.Dr. Ömür, algıladıklarını ve bildiklerini hayalleriyle süsleyerek İstanbul'da büyümlü bir yolculuk yapmamızı sağlıyor. "OyuncAŞKÇı" isimli bir de şiir kitabı bulunan, ayrıca şarap üzerine yazılar yazan bu çok yönlü ve renkli bilim adamı ile fotoğraf sanatında geldiği son nokta, modern zamanları sorguladığı "Kafamı Sıkanlar" isimli 5. kişisel sergisi ve mesleği ile sanatı arasında kurduğu bağ üzerine keyifli bir söyleşi yaptık

Prof.Dr. Mehmet ÖMÜR

ME-Dİ Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Merkezi

ACME: Sanat alanında etkinlik gösteren, fotoğrafla, şiirle ve yazılarınızla sanatçı yanınızı ortaya koyan bir tıp mensubusunuz. Öncelikle fotoğrafçılığa ilk adımınızı nasıl attınız, bilinçli bir yaklaşımla mı başladınız?

Prof.Dr. ÖMÜR: Fotoğrafa lise yıllarında babamın hediye ettiği bir fotoğraf makinesiyle başladım. Bu daha sonra üniversite yıllarında da devam etti. Bilinçli bir yaklaşımdan bahsetmek zor. Tesadüf ardından gelen fotoğraf sevgisinden bahsedebiliriz.

ACME: Fotoğraf çekmenin sizi cezbeden tarafı ne oldu?

Prof.Dr. ÖMÜR: İlk başlarda anı toplama amacı taşıyordu. Fotoğrafta be-

ni cezbedenin başlangıçta bu amaca çok güzel hizmet eden bir araç olduğunu anlamam oldu. Daha sonraları fotoğraf bir tutkuya dönüştü.

ACME: Fotoğraf çekmeye başlarken herhangi bir hedef gözettiniz mi?

Prof.Dr. ÖMÜR: Önceleri hedef anı

biriktirmektir, ama fotoğrafın başka amaçlara da hizmet ettiğini görünce hedefler değişti. İçimdeki duyguları dışa vurmaya yardımcı olduğunu anladım.

ACME: Fotoğraftaki yaklaşımınız nedir, önceliğinizi hangi konular oluşturuyor? Neden?

Prof.Dr. ÖMÜR: Bu da yıllar içinde değişime uğradı. Önceleri arkadaş portreleri, güzel anları fotoğraflarken daha sonra manzaralar, şehir fotoğrafları ve detaylar geldi. Ardından da soyut fotoğraf, gece fotoğrafları ve nihayet konulu projeler başladı.

ACME: Fotoğrafın içinde olmak size nasıl bir değer kattı, neler kazandırdı? Hayatınıza getirdiği açılımlardan bahsedebilir misiniz?

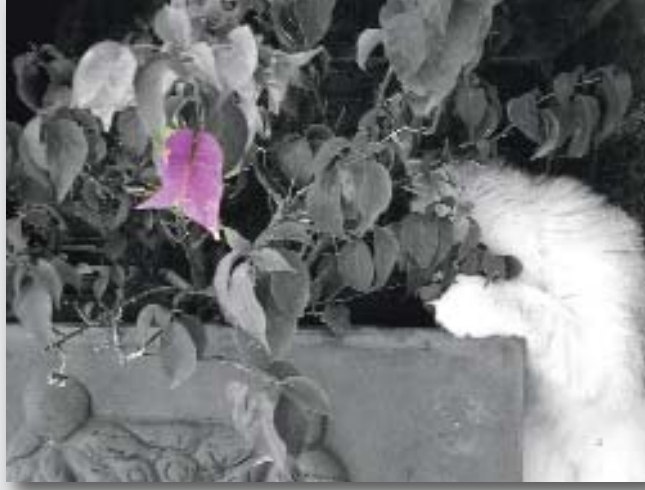
Prof.Dr. ÖMÜR: Fotoğraf yaşama bakış açınızı değiştiriyor. Fotoğraf sayesinde etrafınızda olup bitenlere daha dikkatli ve ilgili oluyorsunuz. Duyarlılığınızı arttıran bir olgu. Çültekin Çizgen hocanın "Fotoğrafça" dediği şey... Bir yaşam tarzı bu kazanılan.

ACME: Fotoğraf çekmeye başladığınız ilk yıllardan itibaren günümüze geldiğimizde "Evet, bu fotoğraf Mehmet Ömür'ün" dedirtecek bir tarzınız, kendinize has bir tekniğiniz geliştirdi mi?

Prof.Dr. ÖMÜR: Henüz geliştirdiğimi düşünmüyorum, ama fotoğraflarım "uç" vermeye başlıyor. Sanıyorum soyut fotoğrafçılıkta bana ait bir tarz geliştireceğim. Bununla ilgili fotoğraflara www.fotokritik.com adresinden bakabilirsiniz.

ACME: Fotoğraf sanatıyla dijital teknolojiyi birleştirip, fotoğraflarınızda yeni teknikler kullanıyor, bu teknikle de görüntüleri adeta bir tabloya dönüştürüyorsunuz. Çalışma tekniğinizden bahsederseniz kısaca?

Prof.Dr. ÖMÜR: Fotoğraf nasıl resmin yerini alamadıysa, dijital teknoloji de klasik fotoğrafçılığın yerini alamayacak diye düşünüyorum. Ama çok büyük katkıda bulunacak, aynı fotoğrafın resme katkıda bulunması gibi. Dijital teknolojiyi önce İstanbul fotoğraflarıma resim taddi vermek için kullandım. Son sergimdeki fotoğraflarda ise, anlatmak istediklerimi anlatmama yardımcı olması için kullandım. Soyut fotoğraflarımda ve siyah beyazlarda kullanmıyorum.

ACME: Amatör olarak başladığınız fotoğrafçılıkta profesyonelliğe adım atmak için nasıl bir uğraş vermeniz gerektiği? Bildiğiniz kadarıyla Tempo dergisi için fotoğraflar çekiyordunuz....

Prof.Dr. ÖMÜR: Tempo dergisi için bir dönem köşe yazıları yazdım ve fotoğraflar da çektim. Bu işlerin karşılığını aldım, ama fotoğraf profesyoneli diyemem kendime çünkü fotoğraf satarak yaşamıyorum. Fotoğraf benim için halen bir hobi, hayatımda önemli bir yer tutan tutku diyebiliriz.

ACME: Hekimliğin getirdiği gözlem gücü ve sürekli insanlar-

la birarada olmanız fotoğraflarınıza veya yazılarınıza nasıl yansıyor?

Prof.Dr. ÖMÜR: Son sergimde hekimliğin getirdiği karakter değişimini görüyoruz. Hekim olmayanların biraz zorlanacağı bir dokuyla çalıştım. Fotoğrafların hepsinde beyin dokusu yer alıyor. Tabii ki tüm fotoğraflarım ve yazılarımda tıbbi konular yok. Yaşama dair şeylere ve şaraba da rastlıyoruz.

ACME: Özellikle son senelerde dijital fotoğraf makinelerinin yaygınlaşmasıyla fotoğraf çeken insanların sayısı devamlı bir artış içinde. En sık duyduğumuz eleştirilerden birisi ise, teknolojinin fotoğrafın ruhunu etkilediği yönündeki söylemler. Sizce teknolojik gelişmeler daha öze dokunur, düşünsel boyutu olan fotoğraflar yerine biraz daha biçime yönelik fotoğrafların egemen olduğu bir ortam mı yaratıyor? Ne düşünüyorsunuz bu konuda?

Prof.Dr. ÖMÜR: Herşey birbirini etkiler, bu doğanın yasasıdır. Dijital teknoloji de fotoğrafı derinden etkiledi tabii ki. Fotoğraf, daha kolay ulaşılabilir ve ucuz oldu. Ama dijital teknoloji fotoğrafın ruhunu olumsuz yönde değiştirmede bence. Tam tersine getirdiği kolaylıklarla olumlu yönde katkıları oldu. Dijital fotoğraf makineleriyle de düşünsel boyutu olan fotoğraflar çekebilirsiniz, hem de daha kolay bir şekilde.

ACME: Paris gibi sanatın, medeniyetin kalbinin attığı yerde yaşamış bir doktor

ve fotoğraf sanatçısı olarak yabancı ülkelerle kıyaslandığında ülkemiz fotoğrafçılığını nasıl yorumluyorsunuz?

Prof.Dr. ÖMÜR: Ülkemizde çok süratle gelişen bir fotoğrafçılık ve fotoğraf sanatçılığı var diye düşünüyorum. Bütün şehirlerde fotoğraf dernekleri kuruyor, fotoğraf galerileri açılıyor, fotoğrafla ilgili çıkan dergiler artıyor ve ilgilenenlerin sayısı bilgi birikimleri ve performansları da artıyor. Çenel olarak bakıldığında Türkiye’de sanat dünyası sanatının neresindeyse, fotoğraf için de benzer bir ilişki söz konusudur.

ACME: Resim-fotoğraf ilişkisi hakkında ne düşünüyorsunuz? 1839’da fotoğrafın icadından sonra resmin yok olacağı, devrini tamamladığı gibi feryatlar yükselmiş. Günümüz için bir değerlendirme yaparsak, resim ve fotoğraf bir performansın iki ana ögesi olabilir mi?

Prof.Dr. ÖMÜR: Böyle bir şey olmadığımızı gördük. Fotoğraf ve resim aynı görseleliğe yönelen, araçları farklı olan iki sanattir.

ACME: Paris’te oğlunuzla birlikte bir fotoğraf sergisi açtınız. Daha sonra bu serginin ikincisini İstanbul’da gerçekleştirdiniz. Bu sergide sizin ve oğlunuzun hangi çalışmalarını yer aldı?

Prof.Dr. ÖMÜR: Oğlum Paris’te sanat okulu bitirdi. Sanat konusunda ben den daha bilgili ve ileride, çok güzel fotoğraflar çekiyor. Kavramsal açıdan da iyi bir konumda olduğunu düşünüyorum. Onun çektiği fotoğraflar daha estetik duruyor benimkilere göre. Fotoğrafın çeşitli alanlarında eserler veriyor. O sergide benim fotoğraflarım dijital manipüle İstanbul fotoğraflarıydı,

onunkiler ise deneysel fotoğraflardı.

ACME: “Kafamı Sıkanlar” son serginiz. Bu sergide içinde bulunduğumuz yüzyılın insanlar üzerinde yarattığı baskıyı ele aldınız. İnsanın yaşam alanını daraltan konular nelerdir, fotoğraflarınızla nelere gönderme yaptınız?

Prof.Dr. ÖMÜR: Trafik, iletişim, sigara, uyuşturucular, paranın kirlenmesi, savaşlar, medya, TV, çevre kirlenmesi konularını ele aldım.

ACME: Sadece doktorlukla yetinmeyen, araştırmacı ve yaratıcı bir kişiliğiniz, tabii bir de röportajın başında belirttiğimiz şair tarafınız var. Şiir kitabınızın adı da OyuncAŞKÇı. Kitabın adına nasıl karar verdiniz?

Prof.Dr. ÖMÜR: Şiirde özü ve kelime oyunlarını seviyorum. Az kelimeyle çok şey söylenmesi beni etkiliyor. Şiirler gibi kitabın adı da kendi kendisini buldu ve yazdırdı bana.

ACME: Ne tür şiirler yazıyorsunuz, neler anlatıyor dizeleriniz?

Prof.Dr. ÖMÜR: Şiir hayatımın yalnız yaşadığım bir dönemde beni buldu. Daha çok aşk teması var şiirlerde. Çok şaşırtıcı olmasa gerek...

ACME: Şiirde gerçeklik, yaşamışlık ne derece önemlidir? Mesela; aşk yaşamıyorsanız, yaşamış gibi yazmak anlamlı mıdır ya da aşk şiirleri yazıyorsanız mutlaka aşık mı olmak gerekir?

Prof.Dr. ÖMÜR: Önemli olması ve daha güzel yazdırması beklenir yaşamışlığım. Ama hiç aşk yaşamadan da çok güzel aşk şiirleri yazılabileceğine inanıyorum. Sonunda beynimizin bir faaliyeti söz konusu, beyin neler üretmiyor ki, çok güzel bir aşk şiiri üretmesin!

ACME: Peki, siz yazdığımız gibi mi yaşıyorsunuz her duyguyu?

Prof.Dr. ÖMÜR: Evet, yazdıklarımızda gerçekler var.

ACME: Şiir sizde ilk defa ne zaman etkili oldu, ilk şiirinizi kim için yazdınız?

Prof.Dr. ÖMÜR: Aslında 12 yaşında da kısa bir dönem şiir yazmışlığım var. Kedime yazmıştım. Belki sonuncusunu da ona yazarım kim bilir?

ACME: Şiir yazmak için ne gerekiyor; duygu, birikim, ilham, zeka....

Prof.Dr. ÖMÜR: Bu saydıklarımızın hepsi şiire etki yapar, fazladan katkı sağlar, güzelleştirir.

ACME: Şiir ile doktorluğun keşiştiği noktalar var mı?

Prof.Dr. ÖMÜR: Doktorluk günümüzde çok bilimsel ve teknolojik hale geldi. Daha önceleri hastalıklar, belirtileri hep benzetmelerle yapılırdı. Örneğin; fil hastalığı, aslan yüzü gibi.. Hekimler, hastalar ve hastalıklarla uğraşı-

larken bir taraftan yoğun duygular yaşarlar, bir taraftan yaşamı sorgularlar. Bence bunlar hekimi şiire yaklaştırırlar.

ACME: Sizce iyi şiir nedir, iyi şiirin ayırıcı vasıfları var mıdır?

Prof.Dr. ÖMÜR: İyi şiir kalıcı olandır, aslında şiire vasıf biçilmemelidir, şiir özgür bırakılmalıdır. Okuyanda tat bırakıyor ve unutulmasında güçlük çekiliyorsa, o şiir iyi şiirdir.

ACME: Kendinizi hep yazarak veya fotoğraf çekerek mi ifade ettiniz? Başka sanat dallarına karşı da ilginiz var mı?

Prof.Dr. ÖMÜR: Müzik ve resimle de ilgim var, ama iyi bir dinleyici ve iyi bir seyirci olarak. Sahne sanatlarını da seviyorum, ama ilgilenecek yeterli zamanı yaratamıyorum.

ACME: İki seneye yakın bir süre Tempo Dergisinde şarap yazıları yazdınız ve şimdi Vatan Gazetesi'nde yazılarınıza devam ediyorsunuz. Bu konuda yazmaya nasıl başladınız?

Prof.Dr. ÖMÜR: Şarap, Tanrının insana en önemli hediyelerinden biri, bilinçli tüketildiğinde sağlık kaynağı, dostluk ortamlarının vazgeçilmez bir kültür ögesi. Anadolu topraklarından 5000 yıl önce ortaya çıkmış çok önemli bir içecek. Dipsiz bir kuyu olan bu konuda yıllarca yazsanız bitiremezsiniz. Bu konuda yazmaya başlamam tamamen bir tesadüf.

ACME: Şarapla ilk tanışmanız nasıl oldu? Şaraba karşı bu özel ilginizin nedeni nedir?

Prof.Dr. ÖMÜR: Şarapla tanışmam önce Fransız

okulunda ve daha sonra rehberliklerini yaptığım Fransız turistleri gezdirirken oldu, iyi de oldu diyebilirim...

ACME: "Haftada dokuz kadeh şarap içmek ömrü 14 yıl uzatıyor" başlıklı bilimsel araştırmalardan yola çıkarak şarabı anlattığınız bir yazınız yayınlanmıştı. Bir tıp doktoru olarak şarabın sağlık üzerindeki etkileri hakkında neler söylemek istersiniz?

Prof.Dr. ÖMÜR: Şarabın antioksidan özellikleri var. Aynı miktarda yiyip içen Amerikalılar Fransızlara göre daha çok kalp hastalıklarına yakalanıyorlar. Bunun nedeni Fransızların düzenli olarak şarap içmelerine bağlandı ve buna "French Paradox" denildi. Barsak kanseri de daha az görülüyor. Cilde de iyi geliyor, güzellikle ilgili ürünlerde kullanılıyor üzüm.

ACME: Biraz da bilimsel kitaplarınız arasına eklediğiniz "Horlama" kitabından bahsetmek istiyorum. Bu kitapta uyku ve hor-

lama hakkında önemli bilgiler verirken, aralara şiirler, seçme özdeyişler, uyku öyküleri serpiştirerek horlama olgusunun en mizahi yanını gün yüzüne çıkarmışsınız. Horlamanın edebiyatını, mizahını yapmak fikri nasıl ortaya çıktı?

Prof.Dr. ÖMÜR: Yirmi yıldır horlama ve uyku apnesi hastalığının cerrahi tedavisiyle uğ-

raşıyorum. Bu konudaki bilgilerimi ve deneyimlerimi insanlarla paylaşmasaydım onlara haksızlık etmiş olurum diye düşündüm. Kitabı daha anlaşılır ve kolay okunur kılmak için çeşitli öyküler, şiirler, fıkralar ve karikatürlerle zenginleştirdim.

ACME: Bu kitabı yazmanıza HDD yani "Horlamamı Durdur Doktor" diyen hastalarınız mı neden oldu?

Prof.Dr. ÖMÜR: Hastalarım hastalıklarını daha iyi anlamaları için yardımcı olmak istediğim doğrudur.

ACME: Sanatı sevenlere ya da kendini sanatın herhangi bir dalına yakın hissedenlere neler söylemek istersiniz?

Prof.Dr. ÖMÜR: Yaşamlarını güzelleştirmek istiyorlarsa, bir sanat dalından işe girişinler ve üretmeye başlasınlar. Bu güzel söyleşi için size, Actual Medicine dergisine teşekkür ederim. □

OYUNCAŞKÇI

Dün giderken
Oyuncaşkçıya daldım
Bir sürü oyuncak
Bir de aşk aldım
Oyuncakları sevdim
Aşkla oynadım.

Mehmet Ömür

